

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

26.06.2018ел

Зеленодольск
шәһәре

КАРАР

№ 1340

Зеленодольск муниципаль районының 2018/2019 елгы ягып жылыту сезонна эзерлекне тикшерү муниципаль программасын раслау турында

Федераль законның 2010 елның 27 июлендәге «Жылылык белән тәэмин итү турында» 190 номерлы ФЗ- , Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының 2013 елның 12 мартындагы «Ягып жылыту чорына эзерлекне баяләү кагыйдәләрен раслау турында» 103 номерлы боерыгы нигезендә, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Зеленодольск муниципаль районының 2018/2019 елгы ягып жылыту сезонна эзерлеген тикшерү буенча муниципаль программаны 1 нче кушымтада каралганча расларга.

2. 2018/2019 елгы ягып жылыту сезонна жылылык белән тәэмин итүче оешмаларның, жылылык энергиясен кулланучыларның эзерлеген тикшерү буенча комиссия составын 2 нче кушымтада каралганча расларга.

3. Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының «Зеленодольск муниципаль районының 2017/2018 елгы ягып жылыту сезонна эзерлекне тикшерү муниципаль программасын раслау турында» 2017 елның 24 июнендәге 1802 номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга.

4. ЗМР Советы Аппаратының жәмәгәтчелек, массакуләм мәгълүмат чаралары белән элемтә бүлеге башлыгы Д.С. Анисимовка әлеге карарны Интернет челтәрендә Татарстан Республикасының (<http://pravo.tatarstan.ru>) хокукый мәгълүматның рәсми порталында һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) мәгълүмат сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Житәкче

Д.А. Сапожников

Зеленодольск муниципаль районының ягып жылыту сезонна эзерлекне тикшерүнең МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ

1. Норматив-хокукый документлар.

1. Россия Федерациясенең 2010 елның 27 июлендәге «Жылылык белән тээмин итү турында» 190-ФЗ номерлы Федераль законы.

2. РФ Энергетика министрлыгының 2013 елның 12 мартындагы «Ягып жылыту чорына эзерлекне баяләү кагыйдәләрен раслау турында» 103 номерлы боерыгы.

3. РФ Энергетика министрлыгының 2003 елның 24 мартындагы 115 номерлы боерыгы белән расланган жылылык энергиясен техник эксплуатацияләү кагыйдәләре.

2. Гомуми нигезләмәләр.

Торак-коммуналь хужалык объектларының ышанычлы эшләвен тээмин итү, кулланучыларның тотрыклы жылылык, су, электр, газ һәм ягулык белән тээмин итүгә ирешү, энергия чыганакларының кирәкле параметрларын тоту һәм биналарда норматив температура режимын тээмин итү максатларында жылылык чорына үз вакытында һәм һәрьяклап эзерләнү, торак-коммуналь хезмәтләрдән файдаланучыларның билгеләнешен һәм түләү дисциплинасын исәпкә алып, жирле үзидарә органнарының, торак-коммуналь хужалык оешмаларының мөһим бурычы булып тора.

Торак-коммуналь хужалык объектларын ягып жылыту чорына эзерләү, алар эшенә температура һәм башка һава торышы факторларының йогынтысын булдырмау, нормадан тыш тузуны һәм сафтан чыгуны кисәтү, шулай ук халыкның тормыш эшчәнлегенә шартларын һәм коммуналь инфраструктура һәм биналардагы инженер-техник тээмин итү системаларының эшләү режимнарын тээмин итү максатыннан алып барыла.

Торак-коммуналь хужалык объектларын жылыту чорына эзерләү түбәндәгеләрне тээмин итәргә тиеш:

- торак-коммуналь хужалык объектларын норматив техник файдалануны, биналарда билгеләнгән температура режимын саклауны, халыкның яшәү санитария-гигиена шартларын үтәүне;
- торак-коммуналь хужалык объектларының максималь ышанычлылыгын һәм экономияле булуын;
- торак фонды һәм социаль өлкә биналарының, коммуналь корылмалар жиһазларының, инженер-техник тээмин итү системаларының һәм төзелеш конструкцияләре хезмәтенең норматив сроклары үтәлүен;

-матди-техник чараларны һәм ягулык-энергетика ресурсларын рациональ файдалануны.

Торак-коммуналь хужалык объектларын жылыту чорына вакытында һәм сыйфатлы эзерләү эшләре түбәндәгеләр белән ирешелә:

-вазифаи затлар тарафыннан федераль һәм республика законнарын, муниципаль норматив хокукый актларны, торак-коммуналь хужалык объектларын эксплуатацияләү кагыйдәләрен, житәкчелек һәм инструкцияләр таләпләрен үтәүләре белән;

-төзелеш, капитал һәм агымдагы ремонт планнары, шулай ук торак - коммуналь хужалык объектларына техник хезмәт күрсәтү буенча проект-смета документларын эшләү һәм үтәү белән;

- техник торышны, план-кисәтү тикшерүләренә барлык төрләрен үткәрүне даими контрольдә тотуны, шулай ук аварияләр һәм төзексезлекләр килеп чыгу сәбәпләрен жентекләп анализлау һәм ремонт-торгызу эшләренә тиешле күләмен билгеләү белән;

-ремонт-торгызу һәм көйләү эшләрен билгеләнгән срокта һәм таләп ителгән сыйфатлы, бурычлар куюның һәм ремонт-торгызу эшләренә йомгак ясауның нәтижәле системасы булган төгәл оештыру һәм башкару белән;

-торак-коммуналь хужалык оешмаларын эзерләнгән эксплуатацион һәм эксплуатацион-ремонт персоналы белән , йөкләнә торган бурычларны хәл итүне тәмин итәрлек дәрәжәдә комплектлау белән ;

-ремонт-торгызу эшләрен матди-техник тәмин итү, эксплуатация кирәк-яракларына кирәкле максатчан финанслау бүлеп бирү, фондны капитал һәм агымдагы ремонтлау, матди ресурслардан рациональ файдалану белән;

-ягып жылыту чоры башланыр алдыннан тулы күләмдә оештыру-техник чаралар , жиһазларның эшләвенә сынаулар һәм тикшерүләр комплексын башкару белән.

3. Ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү буенча комиссия эше.

Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты түбәндәгеләрне оештыра:

– жылылык белән тәмин итү чыганакларының, үзәк жылылык пунктларының, жылылык челтәрләренә һәм гомумән жылылык белән тәмин итүче оешмаларның ягып жылыту чорына эзерлеген тикшерү буенча комиссия эшен;

– торак-коммуналь хужалык һәм социаль өлкә объектларының ягып жылыту чорына эзерлеген тикшерү буенча комиссия эшен;

– торак фондының жылылык кабул итүгә , коммуналь корылмаларның ягып жылыту чорына эзерлеген тикшерүне, коммуналь объектларның һәм авария бригадаларының дежур сменалары эзерлекле һәм аттестацияләнгән персонал белән тупланганлыгы, аларны авария хәле очрагына МТР запасы, ягулык һәм химик реагентлар белән тәмин ителгәнлеген.

Жылылык белән тәмин итү чыганакларының, үзәк жылылык

пунктларының, жылылык челтэрлэренәң һәм гомумән жылылык белән тәэмин итүче оешмаларның ягып жылыту чорына эзерлегенә бәя 15 нче сентябрьдән дә соңга калмыйча билгеләнә.

Тикшерү Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән расланган комиссия тарафыннан башкарыла.

Комиссия эше ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү графигына туры китереп башкарыла (1 нче таблица)

1 нче таблица

Ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү графигы

№ т/б	Тикшерелергә тиешле объектлар	Объектлар саны	Тикшерү үткәру сроклары	Тикшерү барышында тикшерелә торган документлар
1	Жылылык белән тәэмин итә торган һәм жылылык челтэрлэре оешмалары.	102	01.08.2018-15.09.2018	3 нче кушымта нигезендә
2	Балалар учреждениелэре	53		4 нче кушымта нигезендә
3	Уку учреждениелэре	43		
4	Мэдәният учреждениелэре	61		
5	Сәламәтлек саклау учреждениелэре	76		
6	Торак фонды	1048		

Комиссия тарафыннан 2018/2019 елгы ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү программасының (алга таба - Программа) 3, 4 нче кушымталарында билгеләнгән таләплэрнең үтэлеше тикшерелә.

Жылылык челтэре һәм жылылык белән тәэмин итүче оешмаларның РФ Энергетика министрлыгының 2013 елның 12 мартындагы 103 номерлы боерыгы белән расланган Ягып жылыту чорына эзерлекне бәяләү кагыйдэлэре белән (алга таба Кагыйдэлэр) билгеләнгән таләплэрне үтәвен тикшерү, техник регламентлар һәм жылылык белән тәэмин итү өлкәсендә башка норматив хокукый актлар белән билгеләнгән тиешле мәжбүри таләплэрне үтәү предметына, комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Тикшерү үткәру максатларында, комиссия эзерлек буенча таләплэрнең үтәлешен раслый торган документларны карый, ә кирәк булганда - тикшерү объектларын карап тикшерә.

Тикшерү нәтижелэре ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү акты (алга таба - акт) белән рәсмиләштерелә, ул тикшерү тәмамланганнан соң бер көннән

дә соңга калмыйча, әлеге Кагыйдәләргә 1 нче кушымта нигезендә тәкъдим ителә торган үрнәк буенча төзелә.

Акт, тикшерү йомгаклары буенча , комиссиянең түбәндәге нәтижәләрен үз эченә ала:

- тикшерү объекты ягып жылыту чорына эзер;
- тикшерү объекты, билгеләнгән срокта комиссия тарафыннан бирелгән эзерлек таләпләренә карата житешсезлекләренә бетерү шарты белән, ягып жылыту чорына эзер булачак;
- тикшерү объекты жылылык чорына эзер түгел.

Комиссиянең эзерлек таләпләрен үтәүгә карата шелтәләре булса яки актка эзерлек таләпләрен үтәмәгән очракта, аларны бетерү сроklarын күрсәтеп, шелтәләр исемлеге (алга таба - Исемлек) теркәлә.

Ягып жылыту чорына эзерлек паспорты (алга таба - паспорт) әлеге Программага 2 нче кушымта нигезендә тәкъдим ителә торган үрнәк буенча төзелә һәм, тикшерү объекты жылыту чорына эзер булган очракта, шулай ук комиссия тарафыннан бирелгән эзерлек таләпләренә карата шелтәләр Исемлектә билгеләнгән срокта бетерелгән очракта, комиссия тарафыннан бирелә.

Паспортларны бирү вакыты 15 сентябрьдән дә соңга калмыйча - жылылык энергиясен кулланучылар өчен, 1 ноябрьдән дә соңга калмыйча - жылылык белән тәмин итүче һәм жылылык челтәрләре оешмалары өчен, 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча муниципаль берәмлекләр өчен билгеләнә.

Әлеге Программаның 1 нче таблицасында билгеләнгән сроklarда эзерлек буенча таләпләренә үтәү (үтәмәү) таләпләрен үтәүгә карата күрсәтелгән шелтәләренә бетергән очракта, комиссия кабат тикшерү үткәрә, аның нәтижәләре буенча яңа акт төзелә.

Тикшерү объектлары буенча эзерлек паспорты алмаган оешма ягып жылыту чорына эзерлекне дәвам итәргә һәм эзерлек таләпләрен үтәү (үтәлмәү) буенча акттагы Исемлектә күрсәтелгән шелтәләренә бетерергә тиеш. Комиссиягә эзерлек буенча таләпләренә үтәүгә (үтәлмәүгә) шелтәләренә бетерү турында хәбәр иткәннән соң кабат тикшерү башкарыла. Комиссиянең уңай бәяләмәсендә, ягып жылыту чорына эзерлек турында нәтижә ясап, кабат акт рәсмиләштерелә, әмма агымдагы ягып жылыту чорында паспорт бирмичә.

20 ____ /20 ____ елның жылыту чорына эзерлекне тикшерү акты

(акт төзү урыны)

« ____ » _____ 20__ ел

оешкан

Комиссия

(документ формасы һәм төзелгән комиссиянең реквизитлары)

« ____ » _____ 20__ _____ расланган ягып
жылыту чорына эзерлекне тикшерү программасы нигезендә

(Ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерүче орган житәкчесенең исем-
фамилиясе)

« ____ » _____ 20__ елдан « ____ » _____ 20__ елга кадәр «Жылылык
белән тәмин итү турында» 27 июль, 2010 ел, № 190-ФЗ Федераль закон
нигезендә, ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү үткәрде

(жылыту сезоына эзерлекне тикшерү үткәрелгән муниципаль берәмлекнең,
жылылык белән тәмин итүче оешманың, жылылык челтәре оешмасының,
жылылык энергиясен кулланучының тулы исеме)

Ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү түбәндәге объектларга карата
үткәрелгән:

1. _____
2. _____
3. _____

Ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү барышында комиссия түбәндәгеләрне
билгеләде: _____

(ягып жылыту чорында эшләргә эзер/эзер түгел)

Тапшырылган документлар нигезендә ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү
нәтижеләре буенча комиссия нәтижәсе:

Ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү актына кушымта _ / _ _ ел

Комиссия рәйсе: _____

Комиссия рәйсе урынбасары: _____

Комиссия әгъзалары:

Эзерлекне тикшерү акты белән танышмын, актының бер нөсхәсен алдым:

« ___ » _____ 20__ ел _____

Комиссиянең эзерлек таләпләрен үтәүгә карата шелтәләре булган яки актка эзерлек таләпләрен үтәмәгән очракта, аларны бетерү срокларын күрсәтеп, шелтәләр исемлеге кушып бирелә.

Зеленодольск муниципаль районы
Башкарма комитетының
2018 елның 26 июнендәге
1340 номерлы карарының 1 нче кушымтасына
2 нче кушымта

2018/2019 елгы ягып жылыту чорына эзерлек ПАСПОРТЫ

_____ бирелгән,
(ягып жылыту сезоына эзерлекне тикшерү үткәрелгән муниципаль берәмлекнең, жылылык белән тәэмин
итүче оешманың, жылылык челтәре оешмасының, жылылык энергиясен кулланучының тулы исеме)

Ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү үткәрелгән түбәндәге объектларга карата:

1. _____;
2. _____;
3. _____;

Ягып жылыту чорына эзерлек паспортын биру нигезләре:

Ягып жылыту чорына эзерлекне тикшерү акты _____ N _____.

(имза, имзаның аңлатмасы һәм ягып жылыту чорына эзерлекне
тикшерү буенча комиссия төзегән вәкаләтле орган мөһере)

Жылылык белән тәмин итүче һәм жылылык челтәре оешмалары өчен ягып жылыту чорына эзерлек буенча таләпләр

Жылылык белән тәмин итүче һәм жылылык челтәрләре оешмаларының ягып жылыту чорына эзерлеген бәяләү максатларында комиссия тарафыннан әлеге оешмаларда түбәндәгеләр тикшерелгә тиеш:

- 1) жылылык белән тәмин итү турында Законда билгеләнгән тәртиптә жылылык белән тәмин итү системасы белән идарә итү турында килешү булуын;
- 2) жылылык белән тәмин итү схемасы белән расланган жылылык нагрузкалары графигын үтәүгә, температура графигын саклауга эзерлекне;
- 3) техник регламентларда билгеләнгән жылылык белән тәмин итү ышанычлылыгы критерийларын үтәүне;
- 4) жылылык энергиясе чыганакларында норматив ягулык запаслары булуны;
- 5) эксплуатация һәм авария хезмәтләре эшчәнлеген, аерым алганда:
 - күрсәтелгән хезмәтләрнең персонал белән комплектлануын;
 - персоналны шәхси һәм коллектив саклану чаралары, махсус киёмнәр, эшләр башкару өчен кирәкле инструментлар, норматив-техник һәм оператив документлар, инструкциялар, схемалар, беренчел янғын сүндерү чаралары белән тәмин ителешен;
- 6) үзләренә жылылык челтәрләрен җайга салуны;
- 7) жылылык энергиясен куллану режимнарын контрольдә тотуны оештыруны;
- 8) жылылык белән тәмин иткечнең (теплоноситель) сыйфатын тәмин итүне;
- 9) сатып алына һәм сатыла торган жылылык энергиясенә коммерция учетын оештыруны;
- 10) жылылык белән тәмин итү объектларының авариясез эшен һәм жылылык энергиясен кулланучыларны ышанычлы рәвештә жылылык белән тәмин итүне, ә аерым алганда:
 - ягулык кабул итү һәм бушату, ягулык эзерләү һәм ягулык бирү системаларының эзерлеген;
 - су-химия режимын үтәүне;
 - жылылык энергетикасы җиһазларын эксплуатацияләү вакытын озайту буенча тиешле оештыру техник чараларын үткәрмичә, ресурстан тыш аларны эксплуатацияләү фактларының булмавын;
 - торак йортларны жылылык белән тәмин итү буенча авария хәлендәге җитешсезлекләргә бетерү өчен рөхсәт ителгән вакыт исәбе булуны;
 - жылылык, электр, ягулык һәм су белән тәмин итүче оешмаларның, жылылык энергиясен кулланучыларның, ремонт-төзелеш һәм транспорт оешмаларының, шулай ук жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген

исәпкә алып, жылылык белән тәэмин итү системаларында авария хәлләрен бетерү тәртибенәң булуын;

- жылылык челтәрләренә гидравлик һәм жылылык сынаулары үткәрүне;
- жылылык белән тәэмин итүдә катнашучы жиһазларны тиешле техник тикшерү һәм диагностикалау үткәрү кертелгән жылылык чорында эшләргә әзерлекнең расланган планын үтәүне;
- жылылык челтәрләрен һәм жылылык энергиясе чыганаclarын ремонтлау буенча план графигын үтәүне;
- ягулык белән тәэмин итү килешүләренәң ягулык запасларының билгеләнгән нормативларын киметүгә юл куймый торган булуын;

11) жылылык энергиясен кулланучылар, жылылык белән тәэмин итүче һәм жылылык челтәрләре оешмалары арасында эксплуатация жаваплылыгын чикләүне билгели торган документлар булуны;

12) дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле дәүләт контролен (күзәтчелеген) гамәлгә ашыру өчен бирелгән жылылык чорында эшнең ышанычлылыгына йогынты ясый торган билгеләнгән срокларда үтәлмәгән күрсәтмәләренәң булмавын;

13) автоматик регуляторлар булганда, аларның эшләве.

Жылылык һәм электр энергиясен житештерү объектларына карата катнаш эшләп чыгару режимында электр энергетикасы турындагы законнар нигезендә алынган жылылык сезонына әзерлек турында документ булуына тикшерелә.

Жылылык белән тәэмин итүче һәм жылылык челтәрләре оешмаларына карата шелтәләрне бетерү срокларын күрсәтеп, Исемлек белән акт төзелә торган шартларга әлегә 3 нче кушымтаның 1, 7, 9 һәм 10 пунктчаларында күрсәтелгән таләпләрне үтәмәү керә.

Жылылык энергиясен кулланучыларга ягу чорына эзерлек буенча таләпләр

Жылылык энергиясен кулланучыларның жылыту чорына эзерлеген бәяләү максатларында вәкаләтле орган тарафыннан тикшерелергә тиеш:

- 1) жылылык энергожайланмаларының жылылык һәм гидравлик режимнарында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә ачыкланган житешсезлекләргә бетерү;
- 2) жылылык куллану жайланмаларының жиһазларын һәм коммуникацияләрен юдырту;
- 3) ремонт эшләре планын үтәү һәм аларны үтәү сыйфаты;
- 4) жылылык энергиясен кулланучыга караган жылылык челтәрләренен торышы;
- 5) биналарның (чормаларның, баскыч клеткаларының, подвалларның, ишекләренен) һәм үзәк жылылык пунктларының, шулай ук индивидуаль жылылык пунктларының жылыту торышы;
- 6) жылылык пунктлары чикләрендә торба үткәргечләренен, арматураның һәм жылылык изоляциясенен торышы;
- 7) исәпкә алу приборлары булу һәм аларның эшкә яраклылыгы, автомат регуляторларның эшкә яраклылыгы;
- 8) хезмәт күрсәтүче персонал өчен жылылык кулланучы жайланмаларның паспортлары, принципияль схемалар һәм инструкцияләр булу һәм аларның дөрөслеккә туры килүе;
- 9) суүткәргеч һәм канализация белән жылылык пунктлары жиһазларының турыдан-туры тоташкан булмавы;
- 10) исәп-хисап алкаларында һәм элеваторларда пломбалар булу;
- 11) жылылык энергиясе (егәрлек) жылылык китерүче өчен бурычлар булмау;
- 12) үзләренен һәм (яки) жәлеп ителгән ремонт бригадаларының булуы һәм жылылык куллану жайланмаларыннан тиешенчә файдалану өчен аларның матди-техник ресурслары белән тәэмин ителеше;
- 13) жылылык куллану жайланмаларының калынлыгына һәм ныклыгына сынау үткәрү.

Коммуналь инфраструктура, социаль өлкә һәм торак фонды объектларының
2018/2019 елгы ягып жылыту сезонна эзерлеген тикшерү комиссиясе составы

Комиссия рәйесе:

Сапожников Д.А. - Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкчесе

Комиссия рәйесе урынбасары:

Хәбибуллин З.Ф. - Зеленодольск муниципаль районы Башлығының жирлекләр
белән үзара хезмәттәшлек мәсьәләләре буенча ярдәмчесе

Комиссия сәркатибе:

Гирфанов Р.А. - һәм «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль
районының Торак-коммуналь хужалык департаменты» муниципаль бюджет
учреждениесе житәкчесе вазыйфаларын башкаручы

Комиссия әгъзалары:

1. Афанасьева Р.В. - Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкче урынбасары - Мәгариф идарәсе башлығы
2. Нурмөхәммәтов А.З.- «Зеленодольск муниципаль районының төзелеш һәм
инфраструктура үсеше департаменты» МБУ житәкчесе
3. Зиннуров Р.Н. - «Зеленодольск муниципаль районының техник күзәтчелек
хезмәте» МУП директоры
4. Садыков Р.Н. - Ростехнадзорның Идел буе территориаль бүлеге башлығы
5. Нуриев З.Д. - Ростехнадзорның Идел буе территориаль бүлеге дәүләт
инспекторы
6. Ситдыйкова А.Р. - Ростехнадзорның Идел буе территориаль бүлеге дәүләт
инспекторы
7. В.А. Гаврилов - Ростехнадзорның Идел буе территориаль бүлеге дәүләт
инспекторы
8. Габдуллажанова А.А. - Ростехнадзорның Идел буе территориаль бүлеге дәүләт
инспекторы
9. Жиганшин И.А. - «Зеленодольск ПТС» ААҖ директоры (киләшү буенча)
10. Кулькова Е.Н. - «Торак-коммуналь хезмәтләр» ЖЧЖ директоры (киләшү
буенча)
11. Бәхтияров Р.Р. - «Норлат ТКХ МПП» МУП директоры (киләшү буенча)
12. Гыйззәтуллин Л.Р. - «Карамалы Тау торак-комсервисы» ЖЧЖ директоры
(киләшү буенча)
13. Васев В.М. - «Осиново жылылык белән тәмин итү компаниясе» ЖЧЖ
генераль директоры (киләшү буенча).